

Χριστιανός στον 21ο αιώνα

Η πρόσκληση του Θεού στον καθένα από εμάς παραμένει ίδια σε όλες τις εποχές. Είναι η πρόσκληση να υλοποιήσουμε την ύψιστη δωρεά να είμαστε μέλη της Έκκλησίας του Θεού και να συμμετέχουμε στο τριπλό αξίωμα του Χριστού, τό οποίο σύμφωνα με την Αγ. Γραφή και τους Πατέρες, είναι τό Βασιλικό, τό Ίερατικό και τό Προφητικό. Ο Χριστιανός καλείται να συμμετέχει σε αυτό, με την έννοια ότι γίνεται βασιλιάς της κτίσης και βασιλιάς του έαυτού του, δηλαδή, κύριος του έαυτού του, πού δέν άγεται και φέρεται από τά πάθη του. Επίσης γίνεται ιερέας της δημιουργίας της κτίσης και της ζωής, δηλαδή προσφέρει τον έαυτό του στό Θεό ως Θεία Λει- τουργία μέσα από ευχαριστιακό φρόνημα και με την άσκηση της αγάπης. Και επίσης προφήτης, με την έννοια ότι μετέχει στή βίωση και στή μετάδοση της αλήθειας.

Αυτή είναι η διαχρονική πρόσκληση του Θεού προς τον άνθρωπο. Όμως επειδή άνθρωπος από άνθρωπο διαφέρει πολύ κατά τό χάρισμα και τον χαρακτήρα και τις έμπειρίες της ζωής, γι' αυτό και στον κάθε άνθρωπο διαφέρει ο τρόπος με τον οποίο υλοποιείται αυτός ο κοινός σκοπός. Γι' αυτό έχουμε και άγιους οι οποίοι διαφέρουν πάρα πολύ μεταξύ τους στό χαρακτήρα και στή ζωή. Έχουμε άγιους μορφωμένους και άγιους άγραμμάτους, έχουμε άγιους πού έζησαν σε έρημιές και άλλους πού έζησαν σε μεγαλουπόλεις, έχουμε άγιους έξωστρεφείς και άγιους με κλειστή ζωή.

Τόν ίδιο σκοπό της ζωής επιτελούν όλοι οι άγιοι. Δηλαδή μετέχουν στό τριπλό αξίωμα του Χριστού, φανερώνουν την αλήθεια του Θεού στην ζωή τους. Θά λέγαμε, με μία λίγο πιο τολμηρή έκφραση, πώς οι Άγιοι φανερώνουν την ένανθρώπηση του Χριστού. Και υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι να γίνει η ένανθρώπηση του Χριστού, όσοι είναι και οι άνθρωποι. Αυτό είναι χαρακτηριστικό της πίστης μας και της Έκκλησίας μας.

Όπως διαφέρουν οι χαρακτήρες, λοιπόν, διαφέρουν και οι εποχές. Η πρόσκληση του Χριστού ήταν η ίδια στους χριστιανούς του 1ου και στους χριστιανούς του 21ου αιώνα. Αλλά ο τρόπος με τον οποίο θά διαφοροποιηθεί αυτή η πρόσκληση μπορεί να διαφέρει σε πολλά. Οι χριστιανοί των πρώτων αιώνων αντιμετώπιζαν τους διωγμούς. Είναι ένα συγκεκριμένο άθλημα να τά βγάλει κανείς πέρα με τους διωγμούς. Οι χριστιανοί των Βυζαντινών χρόνων όχι μόνο δέν ήταν υπό διωγμό αλλά η πίστη τους είχε γίνει και η κυρίαρχη πίστη της αυτοκρατορίας. Οι χριστιανοί βρίσκονταν, θά λέγαμε, σε θέση ύπεροχής και έξουσίας. Άλλο άθλημα αυτό όπου θά πρέπει να προσέξουμε τότε προκειμένου να μην προδώσουμε τό μήνυμα του Χριστού από τον πειρασμό της άνεσης και της ύπεροχής.

Απότομα από αυτή την κατά-σταση πέρασε τό γένος μας στην Τουρκοκρατία. Άλλα άθλήματα εκεί χρειάστηκαν μέσα στις τόσες δοκιμασίες. Μετά πέρασε στή φάση της ελεύθερης ζωής, μετά στην τεχνολογική εποχή, τώρα στην ψηφιακή εποχή. Όλα αυτά δημιουργούν νέες προκλήσεις. Η έμφασή μου δηλαδή σήμερα δέν θά είναι να πω τά γενικά στοιχεία τά όποια θεωρώ δεδομένο ότι τά ξέρετε (τί σημαίνει να είναι κάποιος μαθητής του Χριστού, να έχει πνευματική ζωή, και να ανταποκρίνεται στην πρόσκληση του Χριστού), αλλά θά προσπαθήσω να μιλήσω

γιά τό πῶς καλεῖται νά εἶναι στή σύγχρονη ἐποχή, στόν 21ο αἰῶνα, ὁ χριστιανός. Νά δοῦμε τί ἰδιαιτερότητες ὑπάρχουν σέ αὐτήν τήν ἐποχή καί πῶς ἐπηρεάζουν τήν προσπάθειά μας νά εἶμαστε ἀληθινοί μαθητές τοῦ Χριστοῦ.

Νομίζω ὅτι ἓνα πρῶτο θέμα στό ὁποῖο μᾶς καλεῖ ἡ ἐποχή πού ζοῦμε εἶναι ἡ τιμή καί ἡ ἀγάπη πρὸς τή φύση, τήν κτίση. Αὐτό πάντοτε ὀφείλαμε νά τό ἔχουμε, νά τιμοῦμε τήν κτίση πού ἔφτιαξε ὁ Θεός. Ἀλλά εἶναι ἡ πρώτη φορά στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας πού ἄρχισε νά «κτυπᾷ τό καμπανάκι» γιά νά μᾶς ὑπενθυμίσει ἓνα ξεχασμένο καθήκον. Ἡ κτίση ἄρχισε νά ὑποφέρει ἐξ αἰτίας τῆς δικῆς μας ἀφροσύνης, ἀπληστίας, ἐπιπολαιότητας. Μιλᾶω γιά τό οἰκολογικό πρόβλημα τό ὁποῖο μᾶς φέρνει ἐνώπιον τῶν εὐθυνῶν μας, ὄχι ἀπλά καί μόνο νά σώσουμε μέ τήν συμπεριφορά μας τή γῆ, ὑπό τήν ἔννοια τῆ χρηστικῆ, δηλαδή ὅτι «χρειαζόμαστε τό περιβάλλον, ἄς μὴν τό χαλάσουμε», ἀλλά στή βάση ὅτι τό περιβάλλον εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ Θεοῦ. Ἡ καταστροφή τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ εἶναι προσβολή, ἀχαριστία, περιφρόνηση πρὸς τόν ἴδιο τό Θεό.

Στό θέμα αὐτό θά τολμοῦσα νά συμπεριλάβω καί κάτι γενικώτερο, τό ὁποῖο ἐκ πρώτης ὄψεως δέν φαίνεται νά ἔχει σχέση μέ τή φύση, ἔχει ὅμως σχέση μέ τή δημιουργία. Δηλαδή, ὅπως ὁ Θεός δημιούργησε τό φυσικό περιβάλλον, δημιούργησε καί τίς προϋποθέσεις γιά τό ἀνθρώπινο περιβάλλον. Καί ὅπως τό φυσικό περιβάλλον, διακρίνεται ἀπό θαυμαστή ποικιλία ζώων καί φυτῶν ἔτσι καί τό ἀνθρώπινο περιβάλλον διακρίνεται γιά τήν ποικιλία τῶν πολιτισμῶν. Τά τελευταῖα χρόνια οἱ ἐξελίξεις τῆς ζωῆς μᾶς καλοῦν νά στραφοῦμε καί πρὸς τό ἀνθρώπινο περιβάλλον τῆς ποικιλίας τῶν πολιτισμῶν. Γιατί; Δέν ὑπῆρχαν πάντοτε οἱ πολιτισμοί; Πάντοτε ὑπῆρχαν. Ἐμεῖς ὅμως δέν εἶχαμε ἔρθει σέ τόση ἐπαφή ὅση σήμερα. Μέ τίς μεταναστεύσεις καί ἐμεῖς ταξιδεύουμε σέ ἄλλες χῶρες καί ἄλλοι ἔρχονται σέ μᾶς, μέ τά μέσα ἐπικοινωνίας πού ὑπάρχουν μαθαίνουμε ἐπίσης πολλά πράγματα.

Τί θέλω νά πῶ μέ αὐτά τά δύο θέματα τά ὁποῖα φάνηκαν λίγο ἀσύνδετα μεταξύ τους, ἀλλά κατ' ἐμέ ἀνήκουν στήν ἴδια κατηγορία; Θέλω νά ὑπογραμμίσω τήν πρόσκληση νά δοῦμε τήν ιδιότητα τοῦ χριστιανοῦ στόν 21ο αἰῶνα ὡς τιμή πρὸς τή δημιουργία τοῦ Θεοῦ, εἴτε πρόκειται γιά τό φυσικό περιβάλλον, εἴτε γιά τό ἀνθρώπινο.

Νά προσθέσω ἐδῶ ἓνα θεολογικό σχόλιο, ὅτι ἡ δίψα μας γιά τή σωτηρία καί τή μεταμόρφωση τοῦ κόσμου δέν μπορεῖ νά ἀγνοεῖ τό γεγονός τῆς δημιουργίας. Ὁ Χριστός ἦρθε ὡς Σωτήρας μέ δεδομένο τό γεγονός τῆς δημιουρ- γίας. Πρῶτα ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά ἔχει κατάφαση, ἀποδοχή τῆς δημιουργίας, καί μετά ἀπό ἐκεῖ θά προχωρήσει στό ἔργο τῆς σωτηρίας, νά τό διακονήσει. Δέν μποροῦμε γιά παράδειγμα, νά ποῦμε στόν ἀλλοδαπό, στόν ἀλλοεθνή ἢ τόν ἀλλόθρησκο, «εἶσαι χαμένος ἂν δέν γίνεις χριστιανός». Πρῶτα θά ἀναγνωρίσουμε τήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ πού ἔχει, ὅτι εἶναι πλάσμα τοῦ Θεοῦ, καί αὐτό στή συνέχεια θά ἀνοίξει τό δρόμο γιά τό ἔργο τῆς σωτηρίας. Ἡ σωτηρία περνάει πρῶτα ἀπό τήν ἀναγνώριση τῆς δημιουργίας, γατί αὐτή ἦταν καί ἡ χρονολογική σειρά. Τό ἴδιο ἀντίστοιχα ἰσχύει καί γιά τή φύση. Δέν μπορεῖ νά λέει ἓνας πιστός «ἐγώ κοιτάζω τή σωτηρία μου» καί τήν ἴδια ὥρα νά ρυπαίνει τό περιβάλλον. Ἡ σωτηρία μας περνάει μέσα ἀπό τή δημιουργία, τή δική μας καί τῶν ἄλλων.

Μόνο αν αναγνωρίσουμε την σφραγίδα του Θεού στη δημιουργία, είτε των ανθρώπων είτε της φύσης, μπορούμε να υπηρετήσουμε το έργο της σωτηρίας. Στο παρελθόν ο χριστιανικός κόσμος αντέστρεψε τη σειρά και θεώρησε ότι κάποιοι θα σωθούν αν τους περάσει από βασανιστήρια ή τους σκοτώσει. Έγιναν τέτοια πράγματα σε ιθαγενείς πληθυσμούς. Ήθεώρησε ότι μπορεί να λη-λατεί τη φύση και η σωτηρία να προχωρά από μόνη της χωρίς σεβασμό στη δημιουργία. Η προστασία της φύσης, για να είναι στάση συνεπής θεολογικά, πρέπει να συνοδεύεται και από καταπολέμηση του ρατσισμού και του εθνικισμού. Δεύτερον, ζούμε στη λεγόμενη κοινωνία του θεάματος. Θα έλεγα ότι αυτό κατ'έξοχήν αγγίζει τους νέους. Όσο πιο μικρός είναι κάποιος τόσο πιο εύκολα χειρίζεται τις συσκευές του θεάματος. Ζούμε σε μία εποχή ή όποια μας βομβαρδίζει με οπτικές παραστάσεις και πληροφορίες. Πρέπει να καταλάβουμε ποιά είναι η πρόσκληση που αυτή μας απευθύνει ως χριστιανούς.

Για να καταλάβουμε τι καινούργιο έφερε η κοινωνία του θεάματος (ή όποια συμβαδίζει με αυτό που λέμε «μετανεωτερικότητα») στον κόσμο πρέπει να τη συγκρίνουμε με την νεωτερικότητα. Η νεωτερικότητα, ή ιδεολογική κατάσταση που επικράτησε στη Δύση από τον 17ο αιώνα και μετά, έγκειται στην ανάπτυξη του ανθρώπινου λογικού, της επιστήμης, της διάνοιας, της φιλοσοφίας και της ιδεολογίας. Στη νεωτερικότητα το κυρίαρχο σημείο του ανθρώπου είναι η διάνοια, γι' αυτό και η ανθρώπινη διάνοια απογειώθηκε έκρηκτικά με τα επιστημονικά προϊόντα της. Στην μετανεωτερικότητα όμως το κυρίαρχο σημείο του ανθρώπου δεν είναι η διάνοια αλλά το θυμικό και οι αισθήσεις με επίκεντρο την όραση. Όπως λέει ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, η όραση είναι το όργανο με το οποίο ο άνθρωπος μαθαίνει περισσότερα απ' όλες τις αισθήσεις. Γι' αυτό την αγαπάει πιο πολύ ο νους του ανθρώπου.

Στην νεωτερικότητα, ο σκοπός του ανθρώπου ήταν να πεισθεί ο άνθρωπος με τον διάλογο των επιχειρημάτων. Στη μετανεωτερικότητα δεν υπάρχει καμία πρόθεση να πεισθεί κανείς. Η πρόθεση είναι να αποπλανηθεί, να σαγηνευτεί. Γι' αυτό και το κύριο μέσο με το οποίο λειτουργούσε η νεωτερικότητα ήταν ο λόγος, ενώ το κύριο μέσο με το οποίο λειτουργεί η μετανεωτερικότητα είναι η διαφήμιση. Η διαφήμιση δεν ενδιαφέρεται να πείθει, αλλά να σαγηνεύει ώστε τελικά να καταλήξουμε σε κάποιο προϊόν είτε επειδή μας κέρδισαν οι υποσχέσεις ότι θα απολαύσουμε- μετρήστε καμιά φορά πόσο συχνά ακούγεται ή λέξη «απόλαυση», είτε επειδή κολακεύει τον ναρκισσισμό μας. Η διαφήμιση χαϊδεύει στον άνθρωπο είτε τις αισθήσεις του, είτε τον ναρκισσισμό του. «Τό αξίζετε αυτό το προϊόν»! Δεν υπάρχει διαφήμιση που δεν απευθύνεται σε ένα από τα δύο. Ακόμα και αν τα λόγια της διαφήμισης δεν περιέχουν τη λέξη «απόλαυση», το σκηνοθετικό της είναι έτσι οργανωμένο και τόσο σκηνοθετημένο ώστε να σαγηνεύει.

Γι' αυτό και η διαφήμιση δεν λειτουργεί με επιχειρήματα αλλά με τη φαντασίωση. Βλέπεις ένα εκπληκτικό αυτοκίνητο να κινείται σ' ένα έρημικό δρόμο, να στρίβει απότομα, να φρενάρει όπως θέλει κλπ, δηλαδή με διάφορα ψηφιακά τεχνάσματα, για να σε προσελκύσουν να αγοράσεις το αυτοκίνητο. Αυτό δεν έχει να κάνει με τη λογική, δηλαδή το πώς θα συμπεριφερθεί το αυτοκίνητο στο δρόμο, αλλά με τη φαντασίωσή σου ότι θα ήθελες να βρίσκεσαι μέσα σε ένα τέτοιο κατασκεύασμα το οποίο θα πραγματοποιήσει τα όνειρά σου, ή θα σου δώσει αξία.

Συνεπώς, αντιμετωπίζοντας την πρόκληση της κοινωνίας του θεάματος, (καί ἄς ἀφήσουμε προσωρινά τό ἄν εἶναι κάποιος χριστιανός ἢ ὄχι, ἀλλά ἄς πάρουμε ἀπλά ἓνα ἄνθρωπο πού θέλει νά εἶναι ἀξιοπρεπής καί φυσιολογικός), χρειάζεται νά μάθει κάποιος νά ἀντιστέκεται μπροστά στή σαγήνη. Ἄν δέν τό κάνει, θά φθάσει σέ σημεῖο νά ἀναπτύξει κάποιου εἶδους ἐξάρτηση. Δέν εἶναι τυχαῖο πού ἡ ἐποχή μας εἶναι ἡ ἐποχή τῶν ἐξαρτήσεων, ὄχι μόνο ἀπό παράνομες οὐσίες, πού ὑπῆρχαν πάντα, ἀλλά καί ἀπό νόμιμες ἐξαρτήσεις, ὅπως τό κάπνισμα τό ἀλκοόλ, τό φαγητό, τήν τηλεθέαση, τά ἠλεκτρονικά παιγνίδια, τόν ὑπολογιστή, τό διαδίκτυο. Περνοῦμε ὧρες μπροστά ἀπό τήν τηλεόραση κάθε μέρα μόνο καί μόνο γιά νά χαλαρώνουμε, νά ἠρεμοῦμε, νά μᾶς φεύγει τό ἄγχος. Ἐάν δέν ἀντισταθεῖ κάποιος, ἡ κοινωνία τοῦ θεάματος γίνεται ἐξαρτησιογόνος. Ἔτσι λοιπόν, καί νά μὴν εἶναι κάποιος χριστιανός, ἀπλῶς νά θέλει νά εἶναι συγ- κροτημένος καί ὄριμος, χρειάζεται νά ἀντισταθεῖ ἀέναντι στή σαγήνη γιά νά μὴν πάθει ἐξάρτηση.

Τί περισσότερο ἔχει ὁ χριστιανός νά κάνει ἀέναντι στήν κοινωνία τοῦ θεάματος; Δέν ἐννοοῦμε κατ' ἀνάγκη νά σταματήσει νά βλέπει τηλεόραση, σοβαρές ταινίες ἢ ἀξιόλογες ἐκπομπές. Μπορεῖ ὅμως νά κάνει ἓνα πρόγραμμα, νά ἐπιβληθεῖ στόν ἑαυτό του καί νά πεῖ: «τόρα τελείωσε, τό κλείνω».

Ὁ Χριστιανός χρειάζεται ἐπίσης κάτι παραπάνω ἐδῶ νά προσέξει. Ἡ κοινωνία τοῦ θεάματος, στήν προσπάθειά της νά μᾶς σαγηνεύει, χρησιμοποιεῖ τόν πιό γνώριμο τρόπο σαγήνης πού ξέρεي ἡ ἀνθρωπότητα ἀπό τήν ἀρχή της: τόν ἐρωτισμό. Δηλαδή προκειμένου νά πετύχει τό σκοπό της, χρησιμοποιεῖ τό ἀνθρώπινο σῶμα καί τά ἀνθρώπινα συναισθήματα. Εἴτε ἐμπορικοποιεῖ τό ἀνθρώπινο σῶμα μέ τή γυμνότητά του, καί στηρίζει διαφημίσεις πάνω σ' αὐτή, εἴτε ἐμπορικοποιεῖ τόν ἔρωτα δημιουργώντας ρομαντικές ἱστορίες. Ἐδῶ ὁ χριστιανός ἔχει πολύ μεγάλο ἀγώνα.

Στό παρελθόν εἶχαμε ἀκούσει πάρα πολλές συμβουλές, νά ἀποφεύγουμε τά τολμηρά θεάματα, ἐπειδή ἐξάπτουν τά πάθη, ἀλλά αἰσθάνομαι ὅτι δέν εἶχαμε ἀκούσει πειστικές ἐξηγήσεις γιατί εἶναι ἁμαρτία, γιατί δέν ταιριάζει μέ ἓνα χριστιανό νά τό κάνει αὐτό. Τώρα τό καταλάβαμε καλύτερα στήν ἐποχή πού ζοῦμε, ὅταν ἡ κατάχρηση αὐτοῦ τοῦ ἐρωτισμοῦ, ἡ ὑπερβολή τοῦ ἐρωτισμοῦ ἀπό τήν κοινωνία τοῦ θεάματος, ἔφερε τά πράγματα σέ τέτοιο σημεῖο πού νά ἐπιφέρει δομικές ἀλλοιώσεις στόν ψυχισμό. Ἡ ἐξάρτηση πού μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά πάθει ἀπό τήν ἐμπορικοποίηση τοῦ σώματος εἶναι δυνατόν νά τόν κάνει ἀνίκανο ν' ἀγαπήσει. Διότι ἡ ἔμφαση πού δίνεται στήν ἀπόλαυση τῶν αἰσθήσεων, καταλήγει στό ναρκισσισμό, ἐνῶ ἡ ἀγάπη ἀπαιτεῖ ἄλλες ικανότητες. Μερικές φορές μάλιστα γιά νά μπορέσουμε νά ἀγαπήσουμε πρέπει νά μειώσουμε τήν ἀπόλαυση. Μέ τή νηστεία καί κάθε εἶδους ἄσκηση μειώνουμε τίς ἀπολαύσεις γιά νά μπορέσουμε νά ἀγαπήσουμε περισσότερο τό Θεό καί τούς ἀνθρώπους.

Σήμερα, ἄν προσέξετε τήν ὀρολογία πού χρησιμοποιεῖται, γιά τούς περισσότερους ταυτίζεται ἡ ἀπόλαυση μέ τή χαρά. Θέλουν νά μιλήσουν γιά ἀπόλαυση καί λένε «χαρά». Αὐτό εἶναι σοβαρότατο λάθος. Διότι τήν ἀπόλαυση τήν δίνει ἡ ικανοποίηση τῶν ὁρμῶν τῶν αἰσθήσεων ἢ τῶν ἐγωιστικῶν ὁρμῶν στόν ἄνθρωπο, ἐνῶ τή χαρά τή δίνει ἡ ἀγάπη. Ἄν τό φιλοσοφήσετε λίγο θά δεῖτε ὅτι χαρά νιώσατε σέ καταστάσεις πού ὀφείλονται σέ διαπροσωπικές σχέσεις, π.χ. σέ μία ὁμορφη στιγμή μέ τούς γονεῖς σας, ἢ μέ τ' ἀδέλφια σας, μέ φίλες καί μέ φίλους, ἢ μέσα στό γάμο σας μέ

τόν/τήν σύζυγο, ή μέ τά παιδιά. Η αγάπη μέσα στή διαπροσωπική σχέση είναι πού δημιουργεί χαρά.

Ένῶ ἀπολαύσεις ἔχουμε πολύ περισσότερες, ἀλλά σχετίζονται μέ τά ἐπιφανειακά, δηλαδή μέ τίς αἰσθήσεις καί μέ τόν ἐγωισμό. Ὑπάρχει βέβαια καί κάτι ἐνδιάμεσο σέ αὐτά τά δύο. Ἄν ή χαρά είναι ή ὑψηλότερη μορφή τῶν εὐχάριστων αἰσθημάτων καί ή ἀπόλαυση ή κατώτερη, ὑπάρχει καί ή ἐνδιάμεση πού είναι ή ἱκανοποίηση. Ἰκανοποίηση παίρνουμε ὅταν ἐπιτυγχάνουμε στόχους. Κα- τάφερα π.χ. καί πῆρα ἕνα καλό βαθμό στίς ἐξετάσεις: δέν είναι χαρά αὐτό πού νιώθω, είναι ἱκανοποίηση, κι ἄς λέω «εἶμαι χαρούμενος».

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος δέν γνωρίζει αὐτή τή διάκριση μεταξύ χαρᾶς καί ἀπόλαυσης, πέφτει στήν παγίδα τῶν ἀπολαύσεων (φαγητοῦ, καταναλωτισμοῦ, ἀνέσεων, ἐρωτισμοῦ, δηλαδή σεξουαλικοποιημένης ἀπόλαυσης χωρίς συναισθήματα), ὅποτε κινεῖται μόνο στό ἐπίπεδο τῆς ἀπόλαυσης, τή χαρά δέν τήν φτάνει. Ἐάν δέ αὐτό τοῦ γίνει καί συνήθεια μέ τόν καιρό, δηλαδή ἐάν ὑποταχτεῖ στήν κοινωνία τοῦ θεάματος, καί μέσα του ἐγκατασταθεῖ ή συνήθεια τῆς ἀπόλαυσης, είναι δυνατόν νά χάσει τήν ἱκανότητά του νά φτάσει τή χαρά, νά ἀνέβει πιο πάνω. Κινδυνεύει νά γίνει ἄνθρωπος πού δέν θά είναι ἱκανός νά χαιρεται καί νά ἀγαπᾷ. Ἄμα χάνει τήν ἱκανότητα γιά αγάπη ἔχει χαθεῖ τό βασικό στοιχεῖο τοῦ ἀνθρώπου, χάθηκε ή χριστιανική ιδιότητα ἐντελῶς. Διότι αὐτή βασίζεται στήν αγάπη: «Ἀγαπήσεις Κύριον τόν Θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καί ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καί ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καί τόν πλησίον σου ὡς σεαυτόν».

Μόλις ὑποβαμιστῆ ή ἱκανότητα γιά αγάπη, ὄχι μόνο χάνεται ὁ χριστιανός, ἀλλά ξεπέφτει καί ὁ ἄνθρωπος. Ἄρα ζοῦμε σέ μία κοινωνία ή ὁποία μέσα ἀπό τό θέαμα κάνει ὅ,τι μπορεῖ γιά νά χάσουμε τήν ἱκανότητα νά ἀγαπᾷμε. Ἐπομένως πρέπει νά τό λάβουμε σοβαρά αὐτό ὑπ' ὄψη στήν στάση μας ἀπέναντι στήν κοινωνία τοῦ θεάματος, στήν ἀσκητική τήν ὁποία θά ἐφαρμόσουμε ἀπέναντι στήν κοινωνία τοῦ θεάματος καί ἀπέναντι στήν κοινωνία τῆς κατανάλωσης, ή ὁποία πορεύεται μαζί μέ τήν κοινωνία τοῦ θεάματος. Θεάμα καί κατανάλωση πᾶνε μαζί.

π. Βασιλείου Θερμού

Εἰσήγηση στήν ἡμερίδα πού διοργάνωσε γιά τοὺς κατηχητές τὸ Γραφεῖο Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερβίων καί Κοζάνης στίς 13-3-2010.

Περιοδικό «Λειμωνάριον», τεύχος Μαρτίου – Ἀπριλίου 2010.